

Niet geïnteresseerd in de pornografie van het getal

Raqs media collective

Roos van Put Raqs Media Collective bestaat sinds 1992 en wordt gevormd door Jeebesh Bagchi (1965), Monica Narula (1969) en Shuddhabrata Sengupta (1968). Het collectief treedt op als curator bij de komende Manifesta, deze zomer in Italië. Ook hebben zij samengewerkt met De Waag in Amsterdam, centrum voor oude en nieuwe media. Werk van hen was recent te zien in het MUHKA bij de tentoonstelling Santhal Family, stellingen omtrent een Indiase sculptuur. Ook werd Raqs uitgenodigd om in reflectie op deze eerste publieke modernistische Indiase sculptuur nieuw werk te maken. De kunstenaars zijn van huis uit documentaire filmmakers en werken binnen de beeldende kunst met uiteenlopende disciplines en met combinaties daarvan. Multimedia, installatie, beeld, geluid, video, objecten, performance, tekst, etc. Daarnaast is het collectief co-initiator van het Sarai Programma bij het Centre for the Study of Developing Societies. Alwaar zij onder meer onderzoeksprojecten coördineren, samenwerken met onder andere medialaboratoria, software specialisten en wetenschappers. En waar zij redactielid zijn van de Sarai Reader series. Readers die soms meer dan vuistdik zijn. Een gesprek met het collectief over onder meer hun werk, de komende Manifesta, hun gedachten over de snel veranderende stad en het individu in die urbane omgeving.

Een klok heeft op de plek van de cijfers woorden staan. 'Panic', 'fear', 'ecstasy', 'fatigue', 'remorse'. Het is te zien op de homepage van Raqs en was een kunstwerk dat zij in het recente verleden realiseerden. Ingegeven door de gedachte dat er overal in de wereld gelijktijdig, zonder dat men het van elkaar weet, gelijksoortige emoties plaats hebben. Liefde en smart, honger en vreugde. Ze worden op dezelfde tijden beleefd, maar verschijnen tegelijkertijd ook op verschillende plaatsen. Tijd en ruimte zijn sinds het aanbreken van de 21ste eeuw, net als grenzen, als het ware beneveld, vervaagd. Je kunt nu overal

tegelijk zijn, op alle tijden. Er is sprake van een soort continue jetlag. Aan de ene kant is er tijd te kort, aan de andere kant lijken dagen eeuwen te duren. Maar dezelfde soort emoties manifesteren zich op mondiale schaal. Bij individuen op elk continent. 'Location' gaf de beschouwer de mogelijkheid om zowel tijd op de klok waar te nemen, alsmede emotie en – niet in de laatste plaats – de wereld. Het werk reflecteerde perfect de tijden waarin we vandaag de dag leven. Het was een even simpel als helder en poëtisch werk. Deed op klein formaat grootse uitspraken. Van filosofische aard bovendien.

“Wij houden ons bezig met het denken over de tijd waarin we leven en wat de betekenis daarvan is. Hoe ‘bewoont’ het individu plaats en tijd?”

Shuddhabrata Sengupta & Monica Narula

“Er is een cluster van emoties die het eigentijdse moment bepalen. Je kunt spreken van de beleving van een globaal moment en er zijn individuele ervaringen op elke plaats. Wij houden ons bezig met het denken over de tijd waarin we leven en wat de betekenis daarvan is. Hoe ‘bewoont’ het individu plaats en tijd? Wij concentreren ons op de stad, de inwoners. Zijn zeer geïnteresseerd in de textuur van een stad. We voelen ons op enige manier wel verwant aan Hans Haacke, maar hij is meer expliciet in het tonen van verbin-tenissen met macht. Wij onderzoeken de parameters van urbane condities. Verkennen het als een intellectueel eigendom. We kijken naar de stedelijke ruimte en hoe wij, de mensheid als totaal en het individu, deze bewonen. Onze onderzoeken kunnen zich afspelen op een sociaal of bijvoorbeeld op een persoonlijk niveau. Al onze kunstuitingen zijn reflecties van ideeën over die hedendaagse maatschappij. Wat beschouw je bijvoorbeeld als jouw cultu-rele corpus? Wat lezen we uit het werk van Beuys en de culturele context die hij op zijn beurt creëerde?”

DENKKLIAMAAT

De kunst is voor Raqs een gebied van ideeën. Net zoals het collectief bij Sarai een denkklimaat probeert te creëren, zo bewegen zij zich binnen de wereld van de kunst op datzelfde denkklimaat. “Wij zijn van huis uit documentaire filmmakers en wij zijn geïnteresseerd in de meer informele communicatie-lagen van een maatschappij.” Als voorbeeld noemen zij het project dat zij deden naar aanleiding van de poëtische teksten – in Hindu en Engels – achterop de tuktuks in New Delhi. Belangrijk bij hun werk is het kijken naar de wereld van nu. Waarbij Raqs eerder refereert aan ideeën dan aan onderwerpen. Ze noemen hun werk in de tentoonstelling van het MUHKA als voorbeeld: “Dat

was ingegeven vanuit de reflectie op de enorme toename van welvaart in de nieuwe economieën, zoals in ons land, maar ook in bijvoorbeeld China. Wat tegenstellingen binnen de bevolking sterk aanwakkert. In de tentoonstel-ling hebben wij beelden geplaatst van twee Indiase goden, een man en een vrouw. Zij zijn bewakersgoden. Als je hen wilt passeren moet je eerst raadsels oplossen. Deze zijn van filosofische aard. Wij hebben ze afgebeeld met prik-keldraad om hun buik. Ze werden als het ware tegelijkertijd vermenigvuldigd en afgebroken. Om kunst uit India te kunnen begrijpen moet je enerzijds goed geïnformeerd zijn. Het heeft vaak een mythologisch uitgangspunt. Het gaat vaak niet om de ‘hardware’ van het stuk, maar om de ‘software’. Terwijl anderzijds het begrijpen van het land waar het werk is ontstaan, geen enkele rol speelt. Wanneer kunst een sterke inhoud heeft, heb je geen (re)constructie van geografie meer nodig.”

Raqs zal tijdens de komende Manifesta in Bolzano optreden als curator. Zij vertellen niet te willen inzoomen op nationaliteiten, op vastomlijnde gege-vens. Veel eerder willen zij zich richten op een denkklimaat waarbij ideeën centraal staan. Een manier van binnen de kunst opereren die je kunt zien als hun handelsmerk. “Wij zijn ‘urbanisten’, documentaire filmmakers boven-dien en wij zijn vanuit die hoedanigheid geïnteresseerd in de vraag wie het individu is en wat zijn of haar condities zijn waarbinnen wordt geleefd. Erva-ringen en subjectiviteit tellen voor ons. Niet de pornografie van het getal.”

Raqs wordt vertegenwoordigd door galerie Nature Morte te New Delhi, door galerie Bose Pacia in New York en door galerie Aicon te Londen. Meer informatie: www.raqsmediacollective.net en zie ook www.sarai.net